

OSNOVNA ŠOLA NAZARJE
Zadrečka cesta 37, 3331 Nazarje

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA
ZNAČILNOSTI IN NAVADE PITJA KAVE V SLOVENIJI
Tematsko področje: sociologija

Avtorica:
Polona Lamprečnik, 8. razred

Mentorica:
Maja Jelen, univ. dipl. bibliotekarka in soc. kulture

Somentorica:
Mateja Tevž Srčič, PU matematike in fizike

Nazarje, 2011

Lamprečnik, P., Značilnosti in navade pitja kave v Sloveniji
Raziskovalna naloga, OŠ Nazarje, 2011

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Nazarje.

Mentorica: Maja Jelen, univ. dipl. bibliotekarka in soc. kulture

Somentorica: Mateja Tevž Srčič, PU matematike in fizike

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD Osnovna šola Nazarje, 2011

KG kava, priprava kave, pitje kave, kavni aparati

AV LAMPREČNIK, Polona

SA JELEN, Maja / TEVŽ SRČIČ, Mateja

KZ 3331 Nazarje, SLO, Zadrebka cesta 37

ZA Osnovna šola Nazarje

LI 2011

IN ZNAČILNOSTI IN NAVADE PITJA KAVE V SLOVENIJI.

TD Raziskovalna naloga

OP VII., 12 preglednic, 52 grafov, 3 slike, 1 priloga.

IJ sl

JI sl/en

AI Pitje kave je obred, ki je namenjen druženju in užitku. Mnogi si ne predstavljajo jutra brez jutranje kavice, ki jih predrami iz sanj. V raziskovalni nalogi nas je zanimalo, kako priljubljen je ta napitek med ljudmi. Izvedli smo raziskavo med sto naključno izbranimi anketiranci. Osnovni namen raziskovalne naloge je bil, da s pomočjo ankete ugotovimo, katera kava je najbolj priljubljena, kje, kdaj in kolikokrat na dan jo anketiranci pijejo, ali si kavo pripravljajo s pomočjo kavnih aparatov ali sami, koliko anketirancev ima doma kavni aparat in koliko časa ga že imajo, kaj bi na kavnih aparatih radi pohvalili oziroma izboljšali, ali se jim zdijo kavni aparati predragi. Glede na rezultate ankete anketirance še vedno premami vonj, ko si doma sami pripravijo pravo turško kavo.

KAZALO

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	III
KAZALO	IV
KAZALO PREGLEDNIC	V
KAZALO GRAFOV	V
KAZALO SLIK.....	VI
SEZNAM OKRAJŠAV	VI
1 UVODNE MISLI	1
1.1 Uvod	1
1.2 Hipoteze	1
1.3 Namen naloge	1
2 PREGLED OBJAV	2
2.1 Kava	2
2.2 Zgodovina kave	2
2.3 Razširjenost kave	3
2.4 Način predelave kave	4
2.5 Način priprave kave	5
3 METODOLOGIJA	6
3.1 Čas raziskovanja	6
3.2 Raziskovalni vzorec	6
3.3 Raziskovalne metode	6
4 IZSLEDKI IN RAZPRAVA	6
4.1 Analiza anketnega vprašalnika	6
4.2 Razprava	28
5 ZAKLJUČEK	30
6 POVZETEK	31
7 ZAHVALA	32
8 PRILOGE	33
9 VIRI IN LITERATURA	35

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Spol anketirancev	7
Preglednica 2: Starostne skupine	7
Preglednica 3: Število anketirancev po starostnih skupinah	7
Preglednica 4: Skupna analiza 1. vprašanja	8
Preglednica 5: Skupna analiza 2. vprašanja	10
Preglednica 6: Skupna analiza 3. vprašanja	12
Preglednica 7: Skupna analiza 4. vprašanja	14
Preglednica 8: Skupna analiza 5. vprašanja	16
Preglednica 9: Skupna analiza 6. vprašanja	18
Preglednica 10: Skupna analiza 7. vprašanja	20
Preglednica 11: Skupna analiza 8. vprašanja	22
Preglednica 12: Skupna analiza 9. vprašanja	24
Preglednica 13: Skupna analiza 12. vprašanja	26

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spol anketirancev	7
Graf 2: Število anketirancev po starostnih skupinah	8
Graf 3a: Analiza vseh odgovorov pri 1. vprašanju	8
Graf 3b: Analiza 1. vprašanja pri 1. st. skupini	9
Graf 3c: Analiza 1. vprašanja pri 2. st. skupini	9
Graf 3d: Analiza 1. vprašanja pri 3. st. skupini	9
Graf 3e: Analiza 1. vprašanja pri 4. st. skupini	10
Graf 4a: Analiza vseh odgovorov pri 2. vprašanju	10
Graf 4b: Analiza 2. vprašanja pri 1. st. skupini	11
Graf 4c: Analiza 2. vprašanja pri 2. st. skupini	11
Graf 4d: Analiza 2. vprašanja pri 3. st. skupini	11
Graf 4e: Analiza 2. vprašanja pri 4. st. skupini	12
Graf 5a: Analiza vseh odgovorov pri 3. vprašanju	12
Graf 5b: Analiza 3. vprašanja pri 1. st. skupini	13
Graf 5c: Analiza 3. vprašanja pri 2. st. skupini	13
Graf 5d: Analiza 3. vprašanja pri 3. st. skupini	13
Graf 5e: Analiza 3. vprašanja pri 4. st. skupini	14
Graf 6a: Analiza vseh odgovorov pri 4. vprašanju	14
Graf 6b: Analiza 4. vprašanja pri 1. st. skupini	15
Graf 6c: Analiza 4. vprašanja pri 2. st. skupini	15
Graf 6d: Analiza 4. vprašanja pri 3. st. skupini	15
Graf 6e: Analiza 4. vprašanja pri 4. st. skupini	16
Graf 7a: Analiza vseh odgovorov pri 5. vprašanju	16
Graf 7b: Analiza 5. vprašanja pri 1. st. skupini	17
Graf 7c: Analiza 5. vprašanja pri 2. st. skupini	17
Graf 7d: Analiza 5. vprašanja pri 3. st. skupini	17
Graf 7e: Analiza 5. vprašanja pri 4. st. skupini	18

Graf 8a: Analiza vseh odgovorov pri 6. vprašanju	18
Graf 8b: Analiza 6. vprašanja pri 1. st. skupini	19
Graf 8c: Analiza 6. vprašanja pri 2. st. skupini	19
Graf 8d: Analiza 6. vprašanja pri 3. st. skupini	19
Graf 8e: Analiza 6. vprašanja pri 4. st. skupini	20
Graf 9a: Analiza vseh odgovorov pri 7. vprašanju	20
Graf 9b: Analiza 7. vprašanja pri 1. st. skupini	21
Graf 9c: Analiza 7. vprašanja pri 2. st. skupini	21
Graf 9d: Analiza 7. vprašanja pri 3. st. skupini	21
Graf 9e: Analiza 7. vprašanja pri 4. st. skupini	22
Graf 10a: Analiza vseh odgovorov pri 8. vprašanju	22
Graf 10b: Analiza 8. vprašanja pri 1. st. skupini	23
Graf 10c: Analiza 8. vprašanja pri 2. st. skupini	23
Graf 10d: Analiza 8. vprašanja pri 3. st. skupini	23
Graf 10e: Analiza 8. vprašanja pri 4. st. skupini	24
Graf 11a: Analiza vseh odgovorov pri 9. vprašanju	24
Graf 11b: Analiza 9. vprašanja pri 1. st. skupini	25
Graf 11c: Analiza 9. vprašanja pri 2. st. skupini	25
Graf 11d: Analiza 9. vprašanja pri 3. st. skupini	25
Graf 11e: Analiza 9. vprašanja pri 4. st. skupini	26
Graf 12a: Analiza vseh odgovorov pri 12. vprašanju	27
Graf 12b: Analiza 12. vprašanja pri 1. st. skupini	27
Graf 12c: Analiza 12. vprašanja pri 2. st. skupini	27
Graf 12d: Analiza 12. vprašanja pri 3. st. skupini	28
Graf 12e: Analiza 12. vprašanja pri 4. st. skupini	28

KAZALO SLIK

Slika 1: Kavovec	2
Slika 2: Kavna zrna	5
Slika 3: Turška kava	5

SEZNAM OKRAJŠAV

Oz. - oziroma
Itd. - in tako dalje
Št. -število
St. -starostna
Skup. - skupina

1 UVODNE MISLI

1.1 Uvod

Pitje kave je obred, ki že mnogo let predstavlja druženje in užitek. Tudi pri nas doma večkrat zadiši po sveže kuhani kavi. Začelo nas je zanimati, kakšen pomen ima kava v življenju ljudi. Odločili smo se, da raziščemo, katero kavo ljudje najraje pijejo, kje in kdaj jo najraje pijejo, kolikokrat na dan jo pijejo, ali si kavo pripravljajo sami ali s pomočjo aparatov, kakšne vrste kavnih aparatov uporabljajo in kakšni so jim všeč, ali bi na kavnih aparatih kaj izboljšali ali pohvalili, ali se jim zdijo kavni aparati cenovno težko dostopni. Raziskovalno nalogo smo poimenovali Značilnosti in navade pitja kave v Sloveniji.

1.2 Hipoteze

- Največ kave popijejo anketiranci med 31. in 45. letom starosti.
- Večina anketirancev pije kavo trikrat na dan.
- Večina anketirancev si kavo pripravlja s kavnim aparatom.

1.3 Namen naloge

Namen naloge je izvedeti:

- Kakšne vrste kava je najbolj priljubljena?
- Kolikokrat na dan anketiranci pijejo kavo?
- Ali si anketiranci kavo pripravljajo s kavnimi aparati?
- Kakšne vrste kavnih aparatov so anketirancem všeč?
- Kaj bi anketiranci pohvalili na kavnih aparatih in kaj izboljšali?
- Ali so kavni aparati cenovno težko dostopni?

2 PREGLED OBJAV

2.1 Kava

Pod izrazom kava najdemo v Slovarju slovenskega knjižnega jezika definicijo, da so to zrna dobljena iz semen kavovca (Slovar slovenskega knjižnega jezika 1998).

Kavovec je rod tropskih zimzelenih dreves ali grmov iz družine broščevk, ki imajo zvezdaste cvetove in usnjate, lovorju podobne liste. V listnih pazduhah poženejo beli cvetovi, ki dozoriijo v češnji podobne koščičaste plodove z dvema zelenkastima semenoma. Najpomembnejše vrste kavovca so:

- arabski kavovec - *Coffea arabica*, ki zraste okrog 6 metrov visoko,
- liberijski kavovec – *Coffea liberica*, ki zraste do 15 metrov visoko,
- kongovski kavovec – *Coffea robusta*, ki je najmanj občutljiva vrsta kavovca.

Napitek iz semen kavovca je razširjeno poživilo, saj lahko njena zrna vsebujejo tudi do 2% kofeina, ki ga lahko s posebnimi postopki tudi odstranijo.

Večje količine zaužite kave vplivajo na delovanje srca in živčevja. Kavo uporabljajo tudi v zdravilstvu (Veliki splošni leksikon 1997).

Slika 1: Kavovec (<http://www.cogeco.it/slo/kavovec.php>)

2.2 Zgodovina kave

Pitje kave ima dolgo tradicijo, saj so jo odkrili okrog 16. stoletja.

Prvo kavo naj bi pili sufi, muslimanski mistiki, ki so ugotovili, da kava prežene zaspanost in spodbuja miselno dejavnost. Manj pobožni pa so v kavi odkrili odlično sredstvo za spodbujanje klepeta.

Kava se je po arabskem svetu hitro širila. Navada skupnega pitja je bila priljubljena, saj je krepila občutek povezanosti. Ljudje so se ob takih obredih pogovarjali o politiki in drugih

temah, saj so bile njihove glave trezne. Teh pogovorov so se oblasti bale in so začele preganjati prodajalce kave in kavarne (Božidar 1991).

O odkritju kave obstaja veliko različnih zgodb. Najbolj priljubljena je o arabskem kozjem pastirju z imenom Kaldi, ki naj bi opazil, da so njegove koze vedno bolj živahne od drugih. Kadar so jedle plodove z določenih grmov, ponoči niso spale. Kaldi je iz radovednosti še sam poskusil plodove. Poskus mu je uspel, saj je pozabil na vse težave in postal najsrečnejši pastir. Ko so koze skakljale naokrog, je Kaldi poplesaval z njimi. Tako se je vest o poživiljajočih plodovih hitro širila (<http://www.kuhajmo.si/default.asp?id=201>).

Še eno zanimivo zgodbo o odkritju kave je napisal Faustus Benesius Nironus. V njej naj bi kavo odkrili menihi iz Jemna. Pastirji naj bi začudeni razlagali, da njihove črede koz dvakrat ali trikrat na teden noč prebedijo in čudno poskakujejo ter poplesujejo. Predstojnika samostana je začelo zanimati, kaj se dogaja. Bil je prepričan, da se razlog nahaja v hrani, ki so jo jedle koze. Odpravil se je na pašnik, kjer so se pasle koze. Našel je grmovje, katerega plodove so uživale živali. Odločil se je poskusiti učinek teh zrn. Dal jih je v vrelo vodo in spil napitek. Opazil je, da ga je ohranil budnega vso noč. V njegovem samostanu so jo poslej uživali vsak dan, kajti tako povzročena budnost jim je omogočila večjo lahkotnost in zanesljivost pri opravljanju nočnih molitev. Zanimanje za kavo se je večalo in kmalu so jo pili vsi v samostanu. Sčasoma so jo začela uporabljati tudi druga ljudstva in dežele na Vzhodu (Božidar 1991).

Turki so prepričani, da so kavo odkrili njihovi menihi. Iz zahvale ali hvaležnosti tem menihom Turki molijo stalne in posebne dnevne molitve za Sciadlija in Aidrusa, kakor naj bi bilo ime menihoma.

S to zgodbo pa se Antonie Galland ni strinjal, saj je menil, da je "pravljica". Menil je, da zgodbi ne gre pripisovati zgodovinske verodostojnosti, vendar dodaja, da je nekaj resnice v zgodbi, ki kozam pripisuje odkritje kave (Božidar 1991).

Arabski avtorji so se dobro zavedali praznine v svojem poznavanju izvora kave in nekateri med njimi se niso mogli upreti skušnjavi, da je ne bi zapolnili s pomočjo raznih legend. Tako je Abu al-Tajib al-Gazi, ki je živel konec 16. in v prvi polovici 17. stoletja, napisal zgodbo, v kateri je kavo prvi uporabil Salomon. Po njegovem pripovedovanju naj bi Salomon nekoč potoval v mesto, katerega prebivalce je prizadela bolezen. Zato je na ukaz nadangela Gabrijela spraznil kavna zrna iz "Jemna" in iz njih skuhal pijačo. Napitek je dal piti bolnikom in jih ozdravil (Božidar 1991).

Danes kava služi predvsem druženju. Kava je postala nepogrešljiv del vsakdana. Mnogi brez kave ne morejo normalno začeti dneva, nekaterim pa kava povzroča, da ponoči ne morejo spati, saj jih ohranja budne.

2.3 Razširjenost kave

Iz Arabije so semena kavovca v ves muslimanski svet prenesli verski popotniki. V 17. stoletju se je kava s turškimi pohodi razširila v Evropo in naprej v Ameriko. Nizozemska je

kot velika kolonialna sila uspela zasaditi prvo kavno plantažo na Javi. To je bil tudi začetek intenzivnega gojenja in obsežnih kavnih plantaž v svetu.

Danes je kava pomembno trgovsko blago. Približno 80% svetovne produkcije kave pridelajo v Srednji in Južni Ameriki, od tega več kot polovico v Braziliji. Veliko kakovostne kave pridelajo tudi v Kolumbiji in Mehiki. Obsežne plantaže kave so tudi v Afriki (Etiopija, Kenija), Indiji in Indoneziji (Java, Sumatra).

Mnoge proizvajalke kave še danes ostajajo v senci in se uveljavljajo le med poznavalci. Dober primer je Nikaragva. Kavovec, ki uspeva v tej deželi, spada med najboljše na svetu. (Gea, 2008).

Slovenija kavo uvaža predvsem iz Brazilije, Venezuele, Ekvadorja in Kolumbije (Gea 2008). Vendar pot od Brazilije do naših kavnih skodelic le ni tako lahka kot se zdi. Sledijo še postopki predelave kave.

2.4 Način predelave kave

Vsak plod kavovca ima običajno dve semeni, ki sta obrnjeni drug proti drugemu in prekriti z nežno semensko kožico. Predelava zelenih kavnih zrn se prične z mokrim ali suhim postopkom.

Pri suhem postopku obrane plodove operejo in jih posušijo na soncu. Tako dobijo surovo kavo. Ta postopek je najstarejši, hkrati pa najcenejši za obdelavo kavnih zrn. Traja štiri tedne. Po štirih tednih plodovi izgubijo približno 12 % svoje vlage.

Moker postopek zahteva večje investicije in je zato dražji. Zunanji del ploda najprej zmečkajo, potem pa mesnati del s curkom vode ločijo od zrna v pergamentni luski. Sledi proces fermentacije, v katerem biološko, kemijsko spreminjajo organske snovi z delovanjem encimov. Postopek je odvisen predvsem od časa, vlage in temperature, pri čemer gre za odstranjevanje pergamentnih lusk od posušenih zrn.

Bistvena razlika med obema metodama je poleg cene postopka tudi v prihranjenem času. Pri mokrem postopku za odstranitev zunanjega in mesnatega dela ploda ni potrebno čakati, da se zrno posuši kot pri suhi metodi, temveč sledi skoraj neposredno po obiranju. Po predelavi kavna zrna dobijo svojo značilno obliko, s čimer se zaključí druga faza njihove poti. Ker za večino držav izvoznic kava predstavlja najpomembnejši vir dohodka, ne izvozijo vse pridelane kave hkrati, temveč jo uskladiščijo. Pri skladiščenju kave je pomembno paziti predvsem na vlago v zraku. Prevelika vlaga je namreč lahko usodna za kvaliteto kave. V tretji fazi, ko imajo zrna svojo značilno obliko, sledijo postopki izboljšanja kvalitete kavnih zrn. Zrna gredo skozi vrsto procesov, v katerih dobijo značilno barvo, vonj in okus. Čiščenju sledi proces ročnega prebiranja, s čimer zrna ločijo po kvaliteti. Tako ločena zrna gredo skozi postopek poliranja, kjer jim odstranijo ostanke pergamentnih lusk. Končni produkt zapakirajo v vreče po 60 kilogramov, ki so označene z deklaracijo izvora določene kave. Tako zapakirana kava potuje do pražarn, kjer zrna pražijo. Kavna zrna so v začetnih 5 minutah izpostavljena temperaturi okrog 290 °C, s čimer izhlapi preostanek vlage. Po tej fazi se temperatura zniža na približno 200 °C (http://www.facebook.com/note.php?note_id=54990027314).

Slika 2: Kavna zrna
(<http://www.fabriclondon.com/blog/archive/2009/11/>)

2.5 Način priprave kave

Obstajata dva osnovna načina priprave kave: arabski in turški.

Pri arabskem načinu kavo kuhamo v pokritih loncih in jo pustimo. Ko se usedlina posede jo prelijemo v drug lonec in ponovno skuhamo.

Pri turškem načinu kuhano kavo prelijemo z usedlino vred v skodelice in serviramo.

Slika 3: Turška kava (<http://moja-kava.50webs.com/turska-kava.html>)

V gostinskih lokalih je najpogostejši način espresso, kjer vrela voda teče čez kavo in skozi filter v skodelico. Espresso podobna napitka sta tudi kapučino in makijata, kjer dodamo toplo ali mrzlo mleko. Poznamo tudi instant kavo. Ta je v obliki granul, ki se v vodi hitro stopijo. Za pripravo instant kave potrebujemo eno do dve žlički instant kave, ki jo prelijemo z decilitrom vroče vode ali mleka, nato jo premešamo in sladkamo po želji. (<http://moja-kava.50webs.com/kava.html>)

3 METODOLOGIJA

3.1 Čas raziskovanja

Raziskava je potekala od oktobra 2010 do februarja 2011.

3.2 Raziskovalni vzorec

Sestavili smo načrt raziskovalnega dela:

1. V tiskanih virih in na spletnih straneh poiskati podatke o kavi (zgodovina, vrste, razširjenost, predelava in priprava kave).
2. Z anketnim vprašalnikom pridobiti informacije kje, kdaj in kakšno kavo pijejo anketiranci ter kako si jo pripravljajo.
3. Iz zbranih podatkov ugotoviti, katero kavo anketiranci najraje pijejo, kje, kdaj in kolikokrat na dan jo pijejo, ali si kavo pripravljajo sami ali s pomočjo aparatov, kakšne vrste kavnih aparatov uporabljajo in kakšni so jim všeč, ali bi radi na kavnih aparatih kaj izboljšali ali pohvalili, ali se jim zdijo kavni aparati cenovno težko dostopni.

V anketo smo vključili 100 oseb starejših od 15 let.

3.3 Raziskovalne metode

Pri raziskavi smo uporabili metodo anketiranja. Izbirali smo ljudi različnih starostnih skupin. V okviru analitičnega pristopa pa smo zbrali, pregledali, proučili in obdelali knjižno gradivo (knjige, članke v revijah), neknjižno gradivo (elektronske vire) ter rezultate ankete.

4 IZSLEDKI IN RAZPRAVA

4.1 Analiza anketnega vprašalnika

Sestavili smo anketni vprašalnik z 12 vprašanji, na katerega je odgovarjalo 100 anketirancev nad 15. letom starosti. Anketni vprašalnik je sestavljal zaprt in odprt tip vprašanj.

V anketi smo navedli tudi navodila za izpolnjevanje ankete. Anketiranci so lahko pri zaprtem tipu vprašanj izbrali le en odgovor. Če so pri prvem vprašanju izbrali odgovor, da ne pijejo kave, na naslednja vprašanja niso več odgovarjali. V primeru, da anketiranci doma nimajo kavnega aparata, na vprašanja od 9 do 12 niso odgovarjali, saj se le-ta navezujejo na uporabnike kavnih aparatov.

Iz anket smo hoteli razbrati naslednje informacije: katero kavo pijejo anketiranci, kdaj, kje in kolikokrat na dan jo pijejo, ali si kavo pripravljajo sami ali s pomočjo kavnih aparatov, kateri kavni aparati so med anketiranci najbolj priljubljeni in če imajo anketiranci doma kavne aparate. Uporabniki kavnih aparatov so odgovarjali še na vprašanja, koliko let že

uporabljajo kavni aparat, kaj in na kateri vrsti kavnih aparatov bi radi pohvalili oz. izboljšali in ali se jim zdijo kavni aparati cenovno težko dostopni.

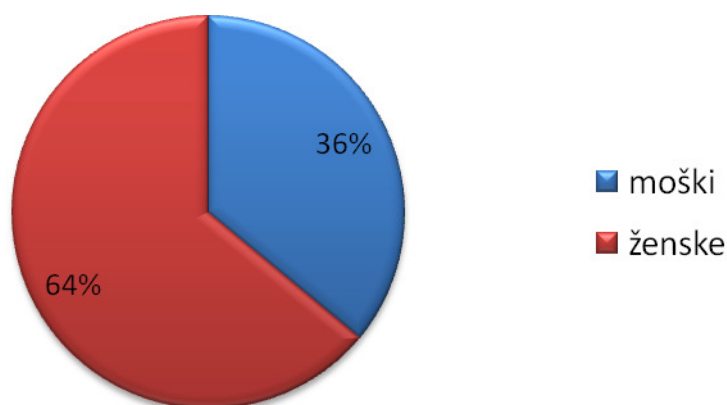
Anketne vprašalnike smo razdelili na področju Zgornje Savinjske doline. Vsi so bili pravilno izpolnjeni. Zaradi velike razlike med spoloma smo se v nadaljevanju odločili primerjati anketna vprašanja po starostnih skupinah. Anketirance smo razdelili v štiri starostne skupine in sicer od 15. do 30 let, od 31 do 45. let, od 46. do 60. let ter od 61. let naprej. V vsaki starostni skupini sem razdelila 25 anket.

1. Spol anketirancev

Preglednica 1: Spol anketirancev

Število moških	Število žensk
36	64

Graf 1: Spol anketirancev

Ker so ženske v anketi prevladovali, kasneje pri raziskavi nismo razvrščali odgovorov po spolu, saj bi bili rezultati nerealni. Odločili smo se, da anketirance razvrstimo v štiri starostne skupine, ki so predstavljene v preglednici 2.

2. Starostne skupine

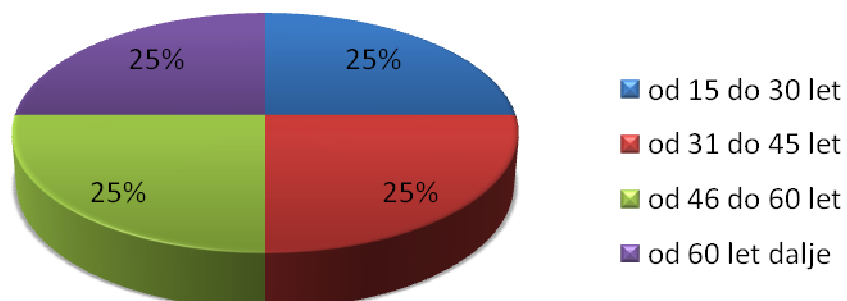
Preglednica 2: Starostne skupine

1. starostna skupina	Od 15 do 30 let
2. starostna skupina	Od 31 do 45 let
3. starostna skupina	Od 46 do 60 let
4. starostna skupina	Od 61 let dalje

Preglednica 3: Število anketirancev po starostnih skupinah

Od 15 do 30 let	Od 31 do 45 let	Od 46 do 60 let	Od 61 let dalje
25	25	25	25

Graf 2: Število anketirancev po starostnih skupinah

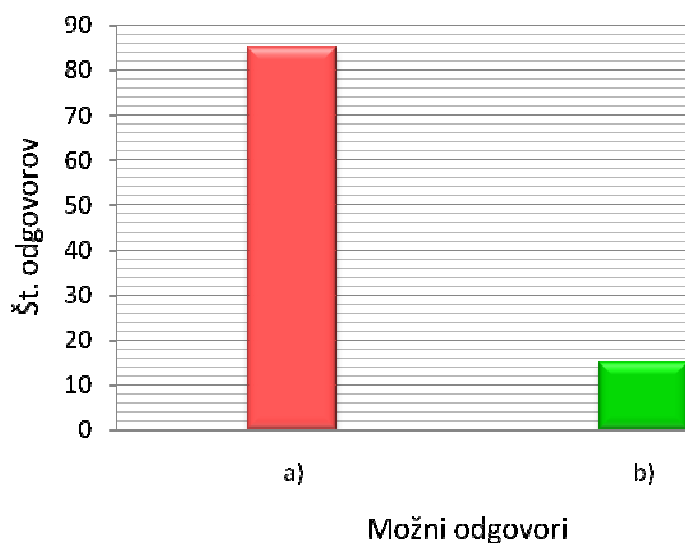
Zaradi boljše primerjave, smo razdelili enako število anket v vsaki starostni skupini.

3. 1. vprašanje: Ali pijete kavo, kapučino, turško kavo, espresso kavo...?

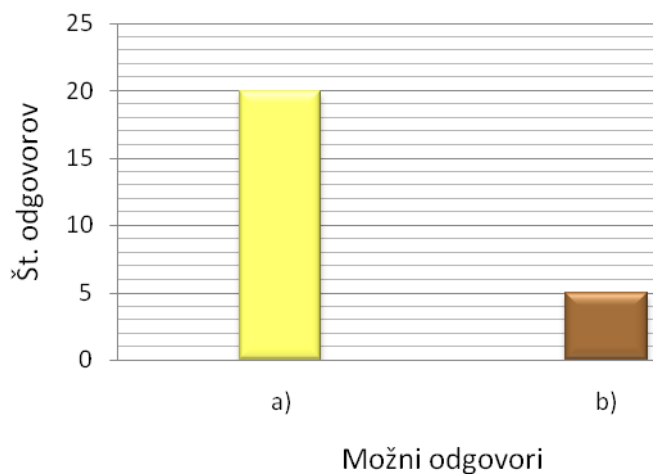
Preglednica 4: Skupna analiza 1. vprašanja

	a) DA	b) NE
1. starostna skup.	20	5
2. starostna skup.	24	1
3. starostna skup.	22	3
4. starostna skup.	19	6
Skupaj	85	15

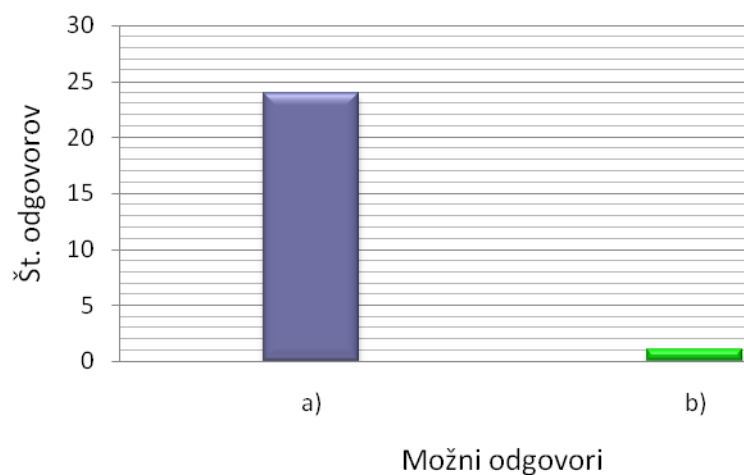
Graf 3a: Analiza vseh odgovorov pri 1. vprašanju

Graf 3b: Analiza 1. vprašanja pri 1. st. skupini

Graf 3c: Analiza 1. vprašanja pri 2. st. skupini

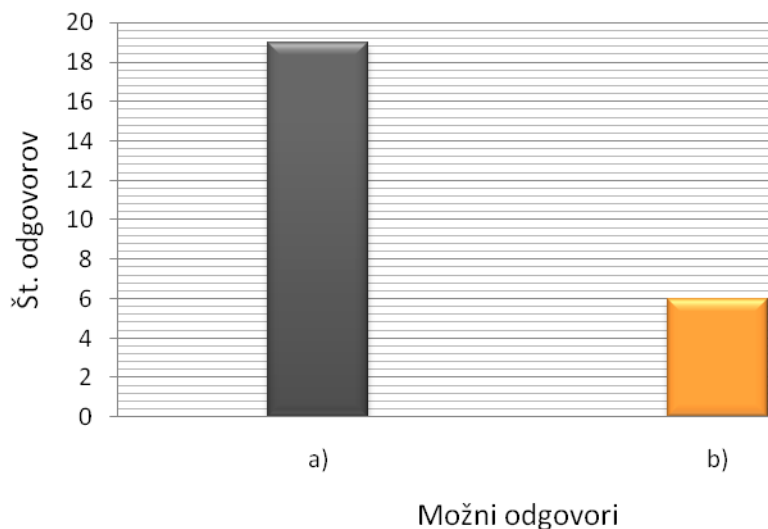

Graf 3d: Analiza 1. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 3e: Analiza 1. vprašanja pri 4. st. skupini

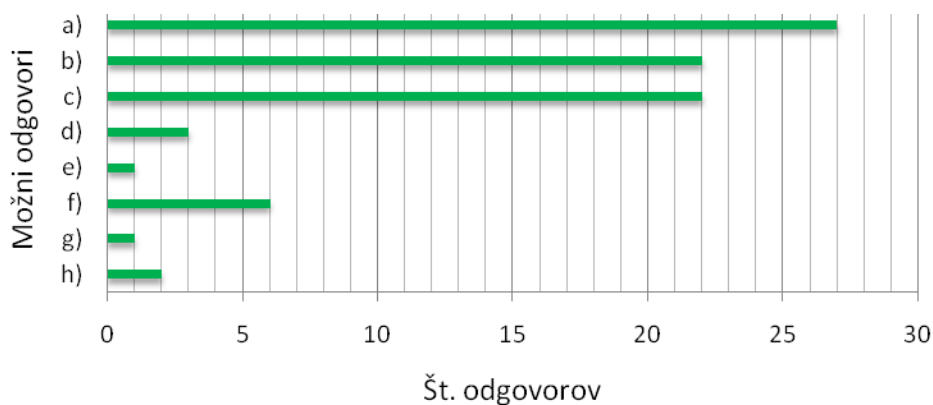
4. 2. vprašanje: Kakšne vrste oz. katero kavo pijete najpogosteje?

Preglednica 5: Skupna analiza 2. vprašanja

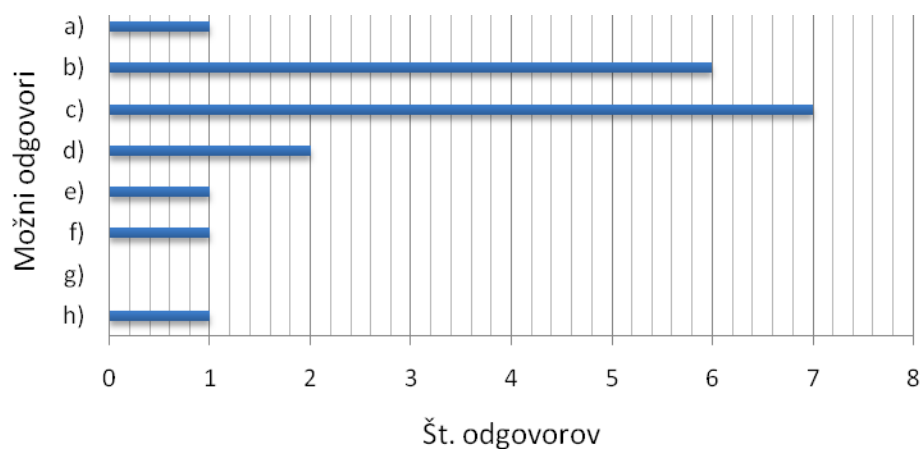
	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) prava turška kava	1	8	14	4	27
b) kapučino	6	4	5	7	22
c) kava z dodatki (mleko)	7	9	1	7	22
d) ledena kava	2	0	0	1	3
e) filter kava	1	0	0	0	1
f) espresso kava	1	1	2	2	6
g) brezkofeinska kava	0	1	0	0	1
h) drugo	1	1	0	0	2

Pri odgovoru h), na katerega sta odgovorila 2 anketiranca, sta oba napisala bela kava.

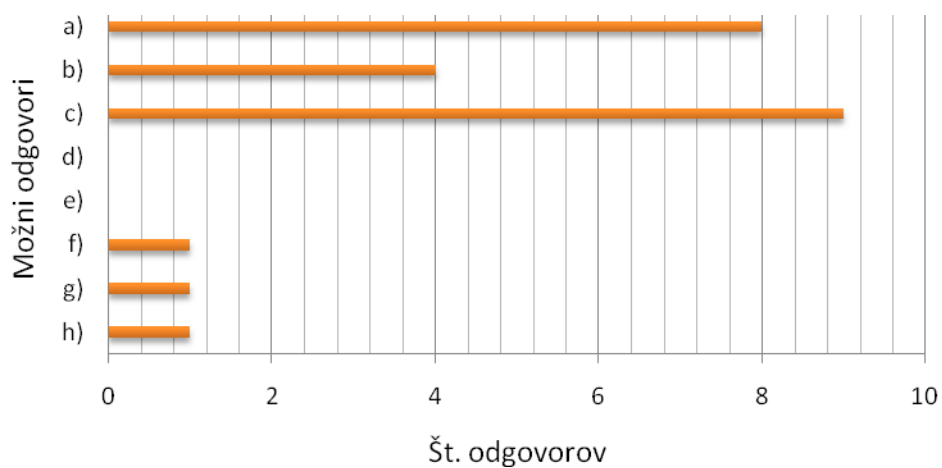
Graf 4a: Analiza vseh odgovorov pri 2. vprašanju

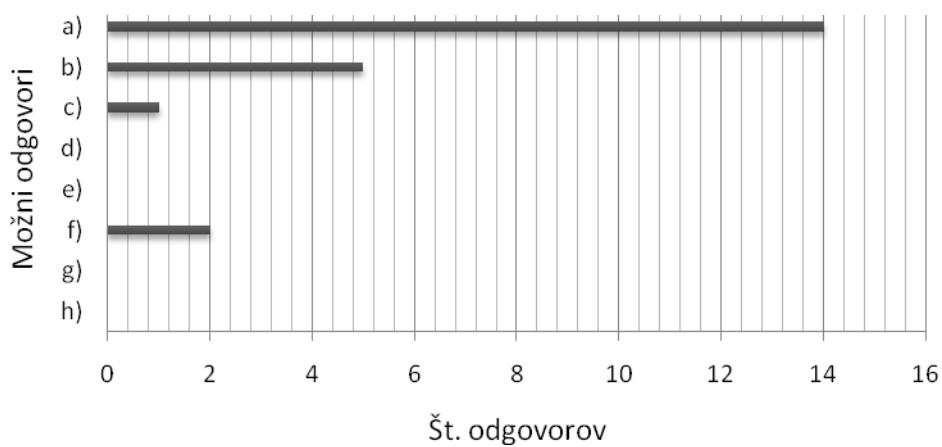
Graf 4b: Analiza 2. vprašanja pri 1. st. skupini

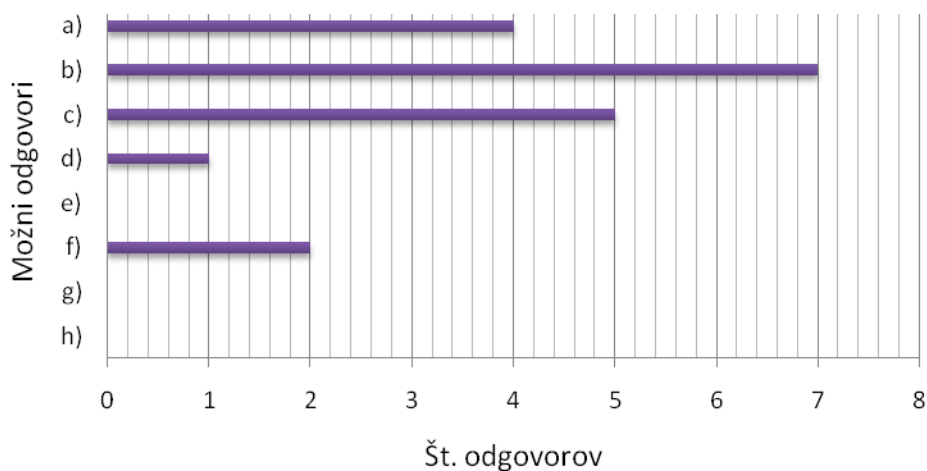
Graf 4c: Analiza 2. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 4d: Analiza 2. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 4e: Analiza 2. vprašanja pri 4. st. skupini

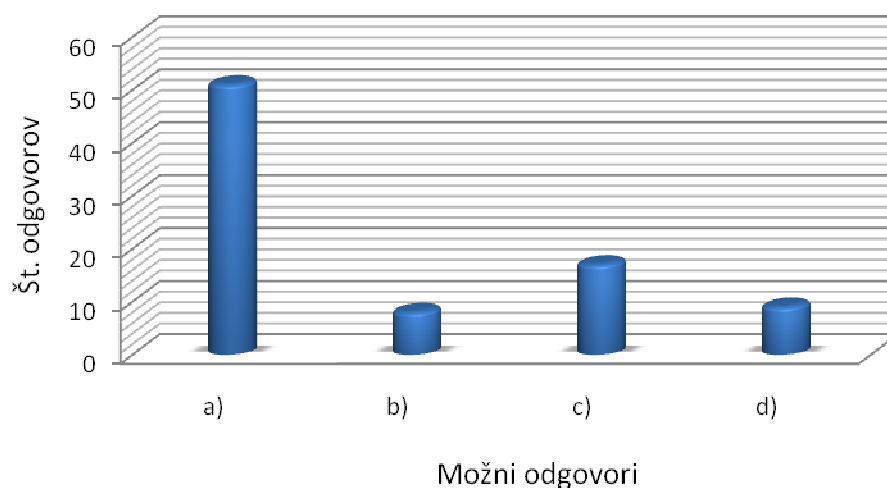
5. 3. vprašanje: Kje najpogosteje pijete kavo?

Preglednica 6: Skupna analiza 3. vprašanja

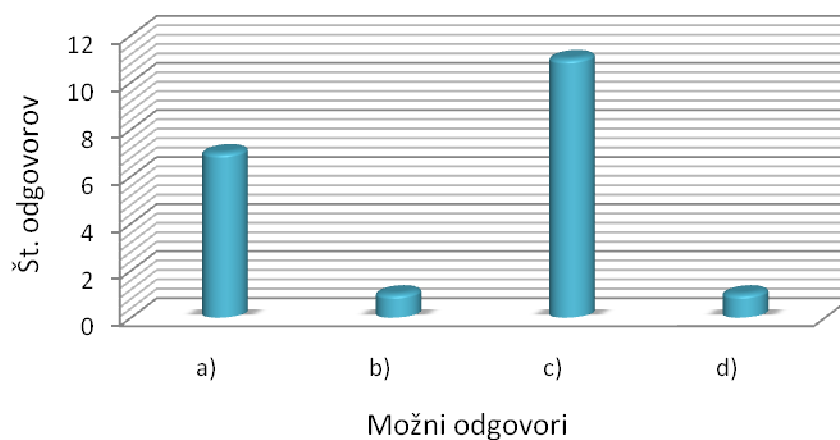
	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) doma	7	13	18	13	51
b) pri sosedu, prijatelji	1	4	0	3	8
c) v kavarni	11	2	3	1	17
d) drugo	1	5	1	2	9

Odgovor d) je izbralo 9 anketirancev. 1 je odgovoril v šoli, 5 v službi, 2 vsepovsod ter 1 pri hčerki.

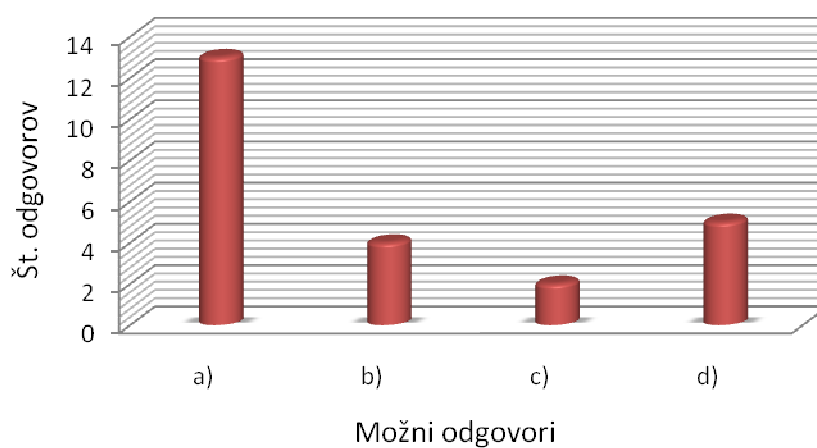
Graf 5a: Analiza vseh odgovorov pri 3. vprašanju

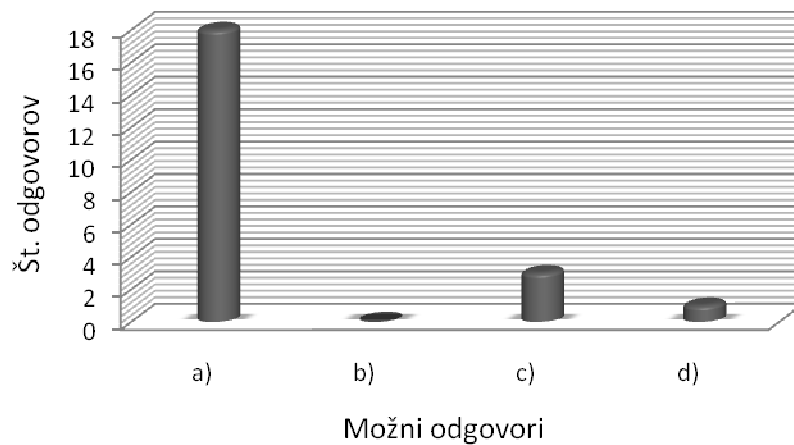
Graf 5b: Analiza 3. vprašanja pri 1. st. skupini

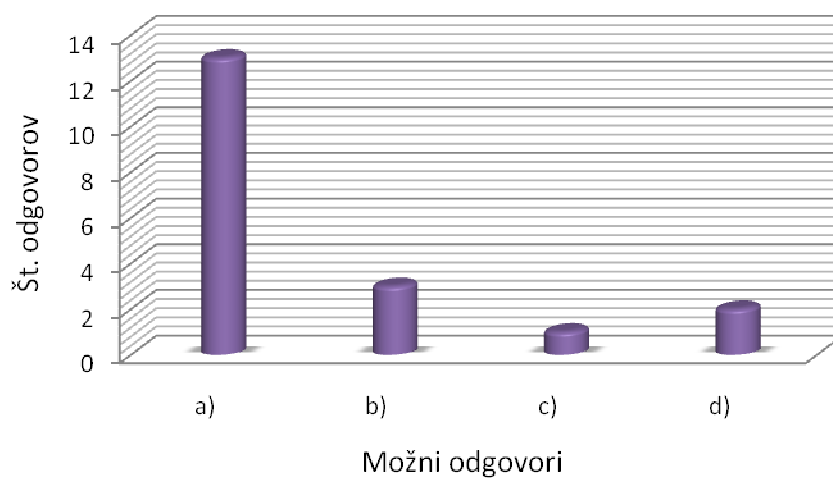
Graf 5c: Analiza 3. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 5d: Analiza 3. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 5e: Analiza 3. vprašanja pri 4. st. skupini

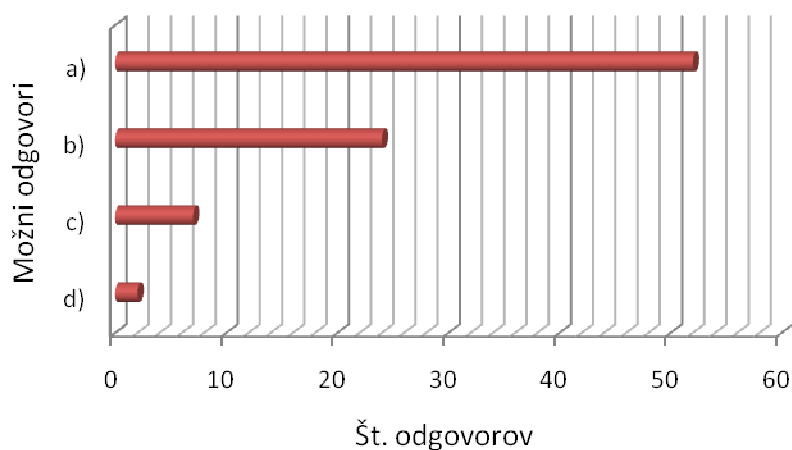

6. 4. vprašanje: Kdaj najraje pijete kavo?

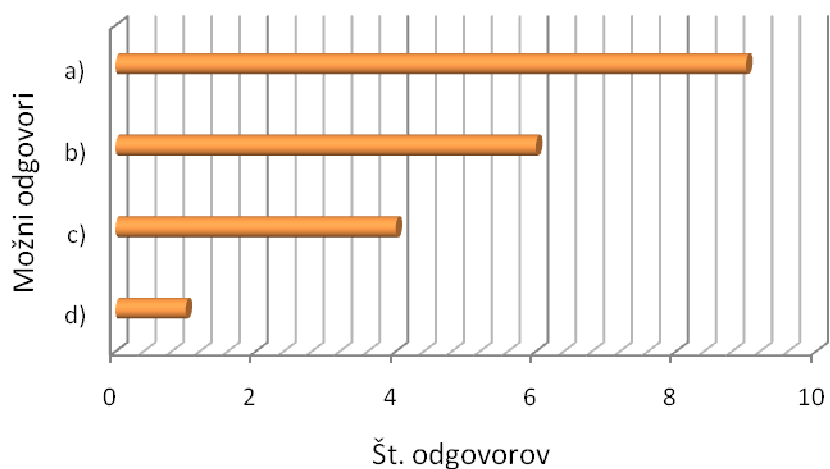
Preglednica 7: Skupna analiza 4. vprašanja

	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) zjutraj	9	15	18	10	52
b) dopoldan	6	8	3	7	24
c) popoldan	4	1	0	2	7
d) zvečer	1	0	1	0	2

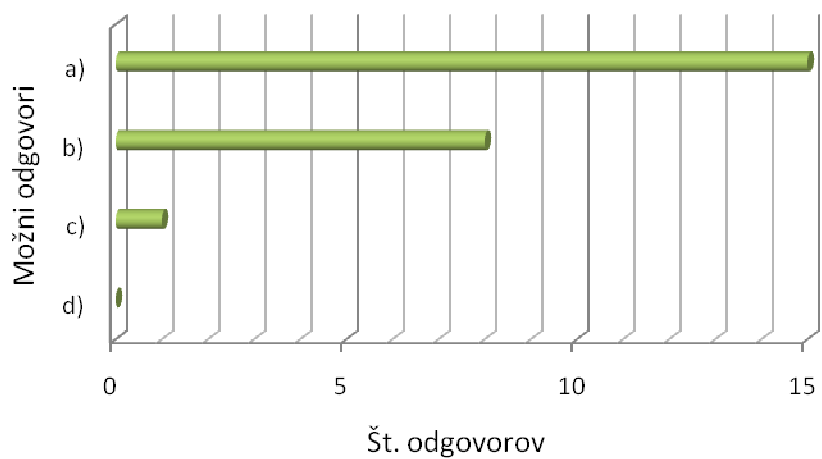
Graf 6a: Analiza vseh odgovorov pri 4. vprašanju

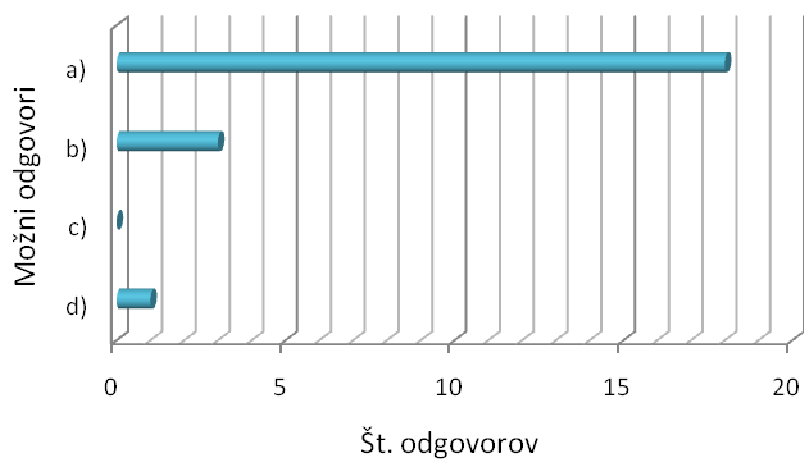
Graf 6b: Analiza 4. vprašanja pri 1. st. skupini

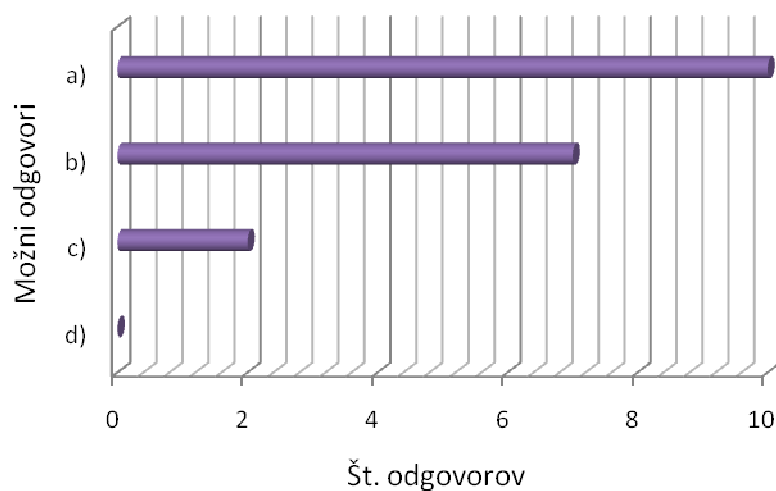
Graf 6c: Analiza 4. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 6d: Analiza 4. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 6e: Analiza 4. vprašanja pri 4. st.

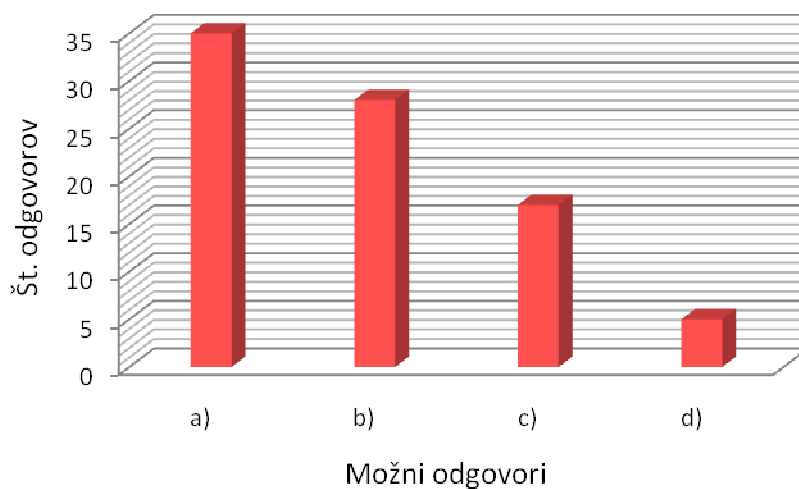
skupini

7. 5. vprašanje: Kolikokrat na dan pijete kavo?

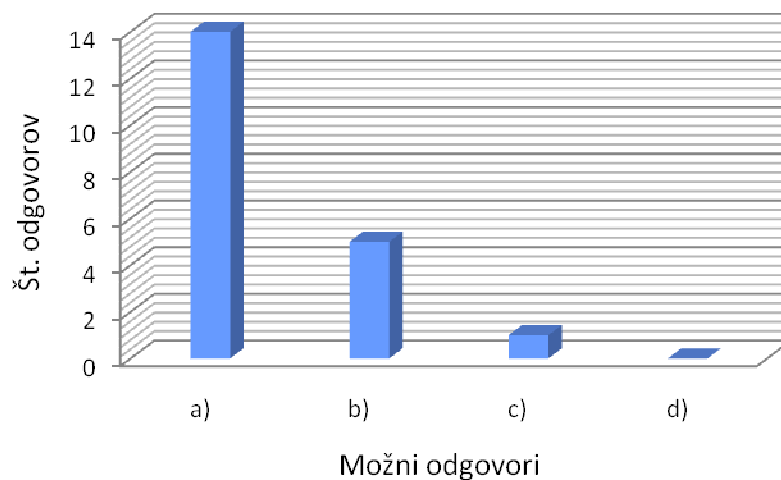
Preglednica 8: Skupna analiza 5. vprašanja

	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) 1x	14	8	5	8	35
b) 2x	5	9	7	7	28
c) 3x	1	5	9	2	17
d) 4x ali več	0	2	1	2	5

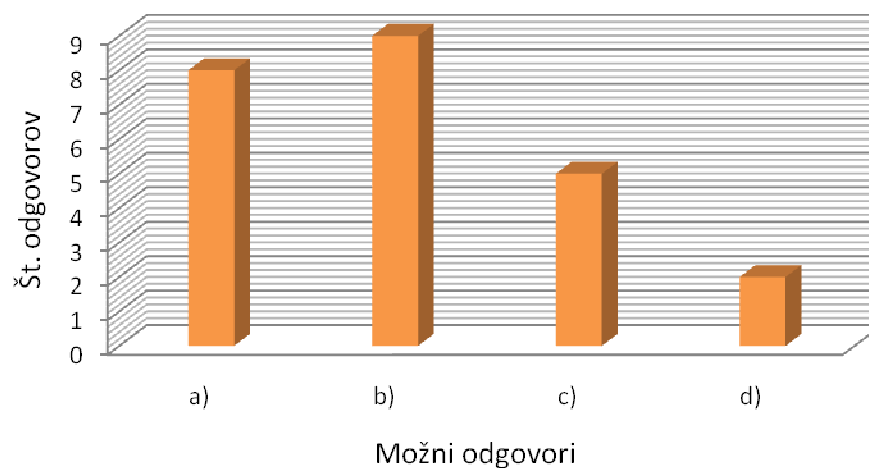
Graf 7a: Analiza vseh odgovorov pri 5. vprašanju

Graf 7b: Analiza 5. vprašanja pri 1. st. skupini

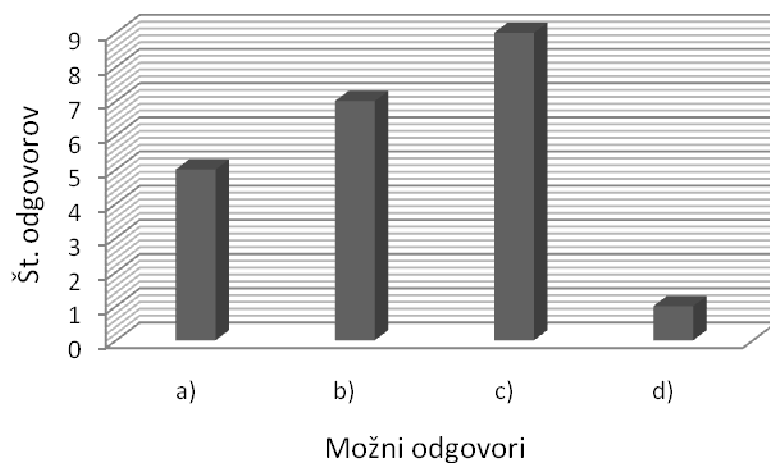

Graf 7c: Analiza 5. vprašanja pri 2. st. skupini

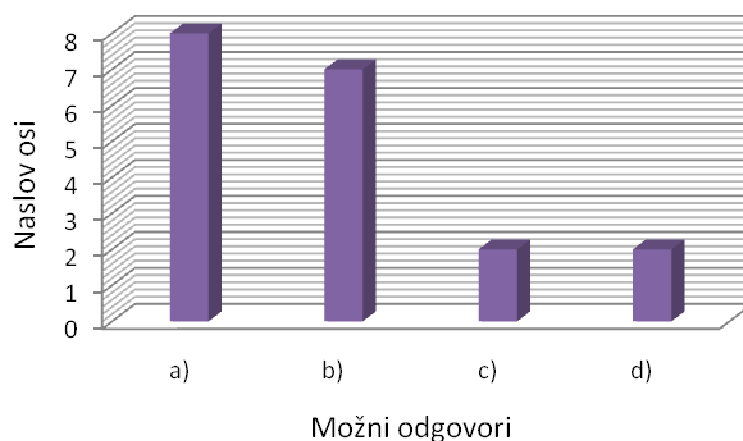

Graf 7d: Analiza 5. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 7e: Analiza 5. vprašanja pri 4. st. skupini

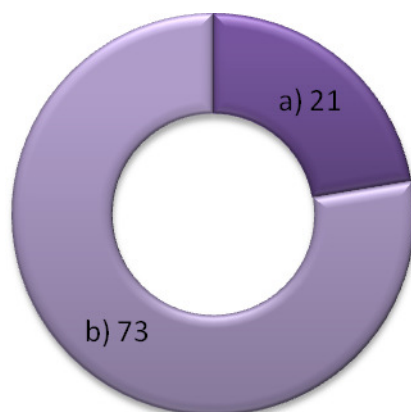

8. 6. vprašanje: Ali se poslužujete kavnih aparatov ali si kavo pripravljate sami?

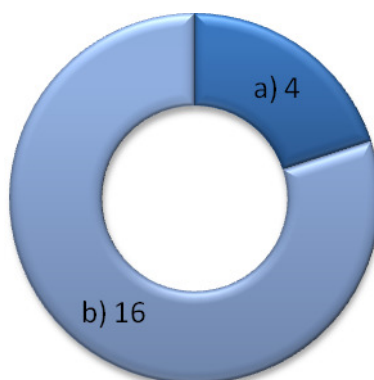
Preglednica 9: Skupna analiza 6. vprašanja

	1. st. skup.	2. st.skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) kavo si pripravljam s pomočjo aparatov	4	3	3	2	12
b) kavo si pripravljam sam/a	16	21	19	17	73

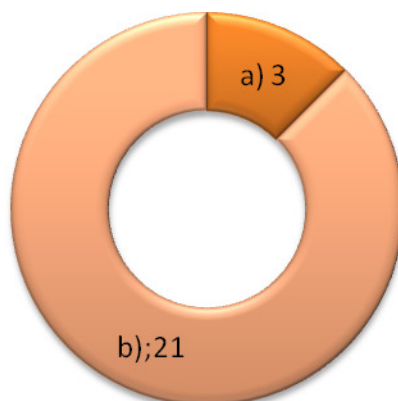
Graf 8a: Analiza vseh odgovorov pri 6. vprašanju

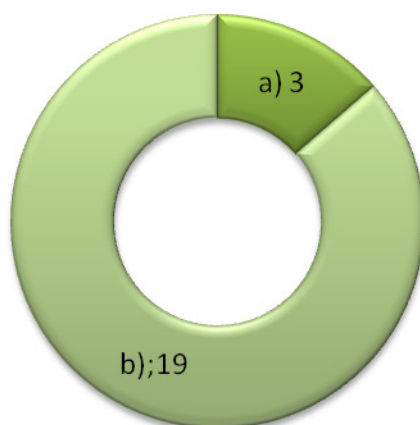
Graf 8b: Analiza 6. vprašanja pri 1. st. skupini

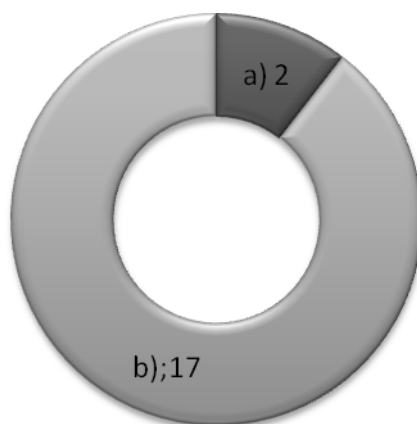
Graf 8c: Analiza 6. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 8d: Analiza 6. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 8e: Analiza 6. vprašanja pri 4. st. skupini

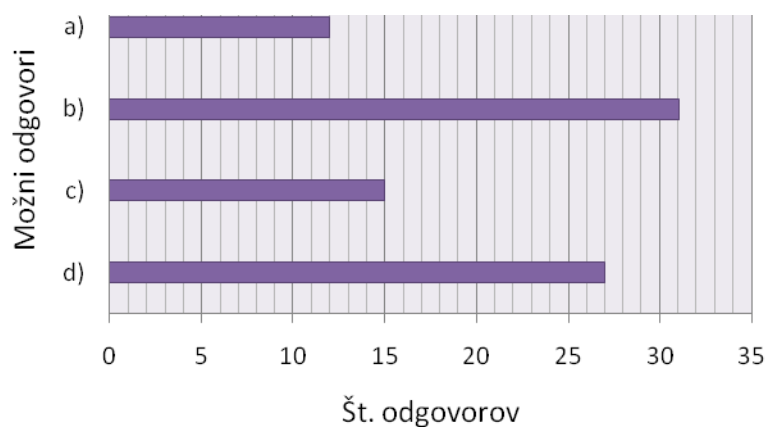

9. 7. vprašanje: Katera vrsta kavnega aparata vam je bolj všeč?

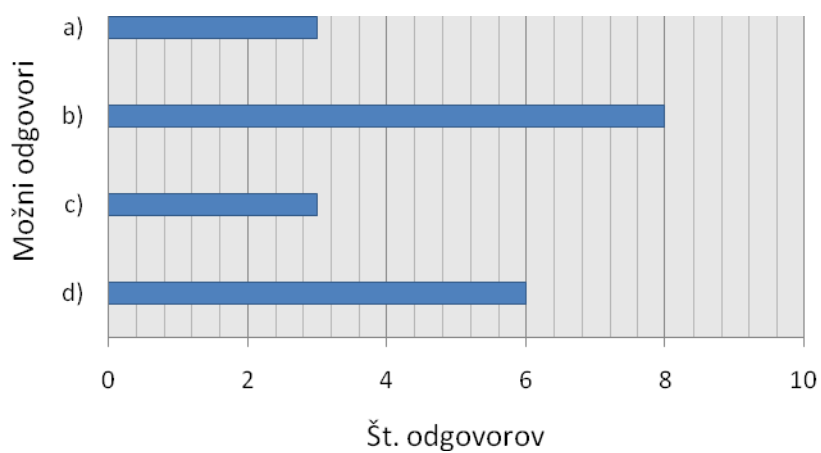
Preglednica 10: Skupna analiza 7. vprašanja

	1. st. skup	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) filter kavni aparat	3	3	4	2	12
b) espresso kavni aparat	8	9	8	6	31
c) kavni aparat na kapsule	3	5	4	3	15
d) kavni aparat na kovance	6	7	6	8	27

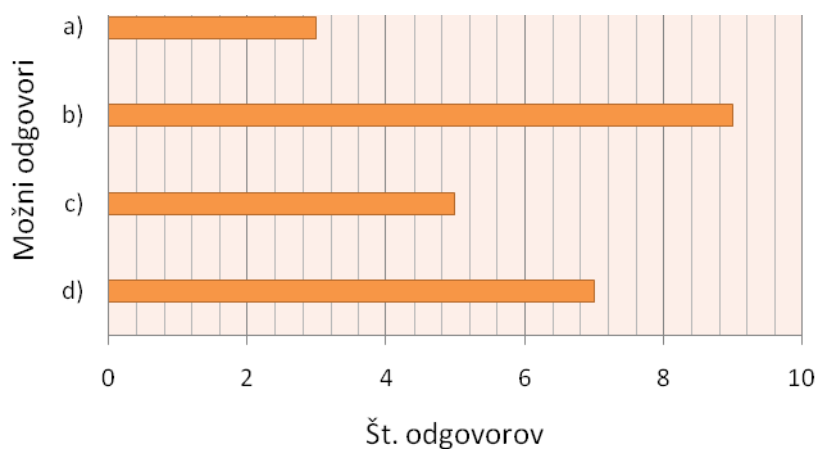
Graf 9a: Analiza vseh odgovorov pri 7. vprašanju

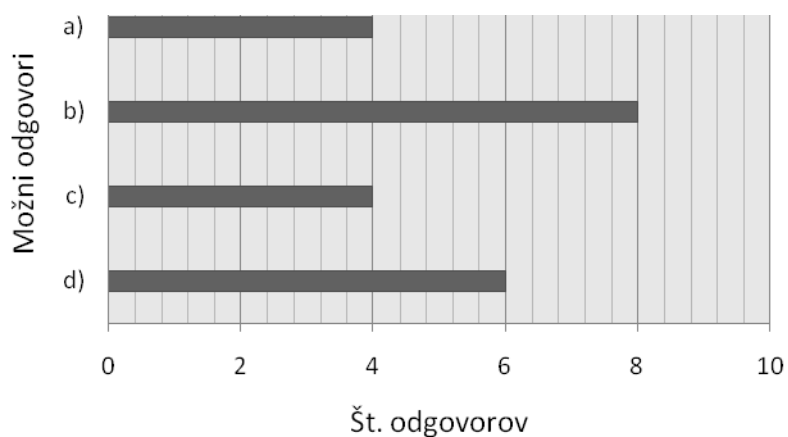
Graf 9b: Analiza 7. vprašanja pri 1. st. skupini

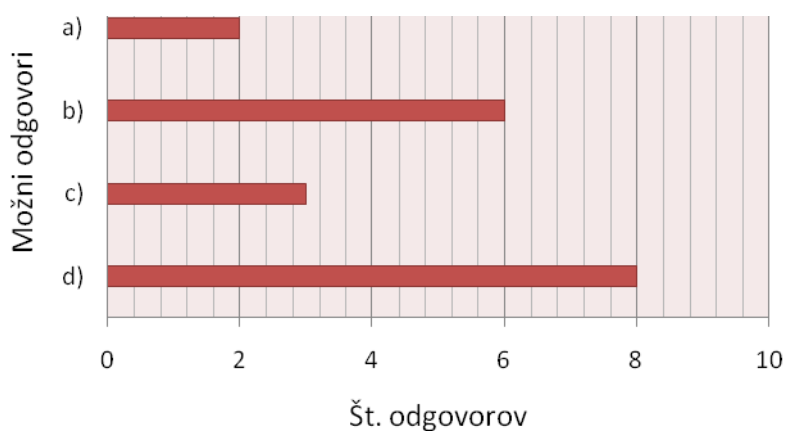
Graf 9c: Analiza 7. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 9d: Analiza 7. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 9e: Analiza 7. vprašanja pri 4. st.

skupini

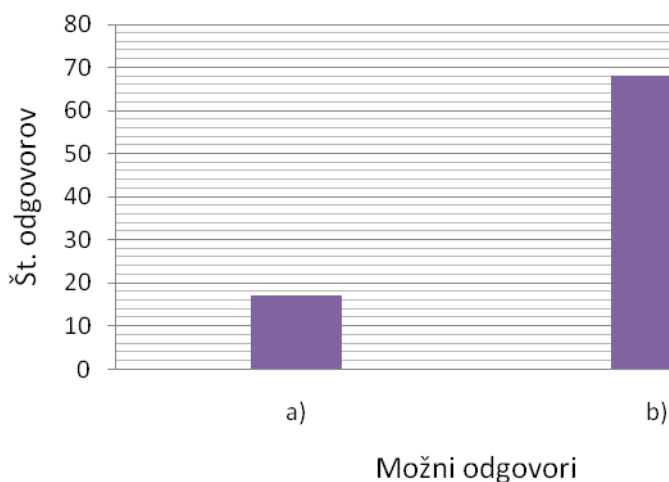
10. 8. vprašanje: Ali imate doma kavni aparat? Če da, katere vrste?

Preglednica 11: Skupna analiza 8. vprašanja

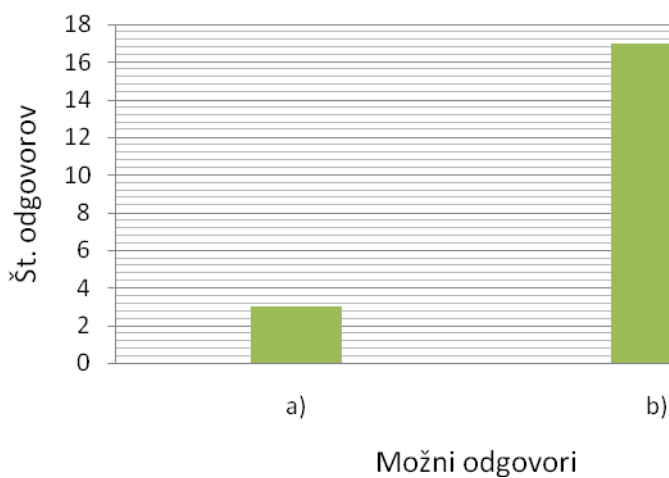
	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) da _____	3	6	3	5	17
b) ne	17	18	19	14	68

Pri odgovoru a), kjer so anketiranci zapisali vrsto kavnega avtomata, so navedli naslednje odgovore: 5 anketirancev je odgovorilo, da imajo doma Tassimo kavni aparat, enako št. anketirancev je odgovorilo, da imajo Espresso kavni aparat. Trije od sedemnajstih anketirancev uporabljajo filter kavni aparat, dva anketiranca pa kavni aparat Bosch-Solitaire. Kavni aparat Kafetiera uporablja en anketiranec, prav tako tudi kavni aparat na kapsule.

Graf 10a: Analiza vseh odgovorov pri 8. vprašanju

Graf 10b: Analiza 8. vprašanja pri 1. st. skupini

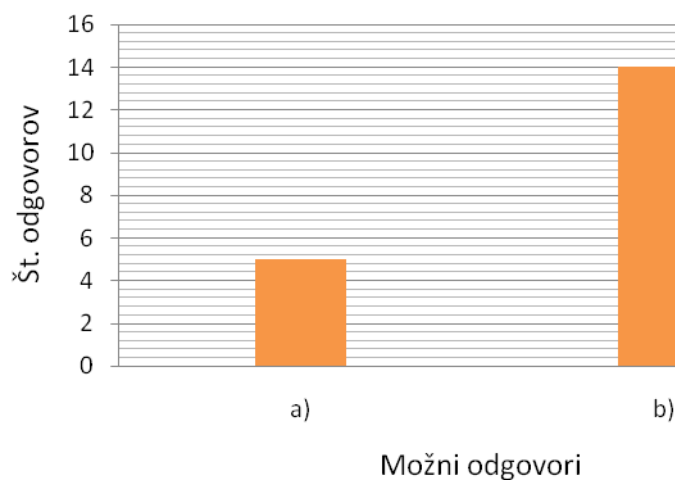
Graf 10c: Analiza 8. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 10d: Analiza 8. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 10e: Analiza 8. vprašanja pri 4. st. skupini

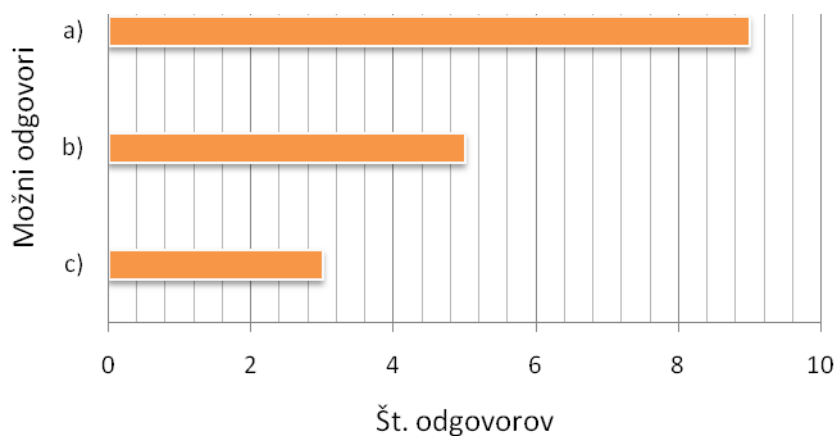

11. 9. vprašanje: Koliko let že imate kavni aparat?

Preglednica 12: Skupna analiza 9. vprašanja

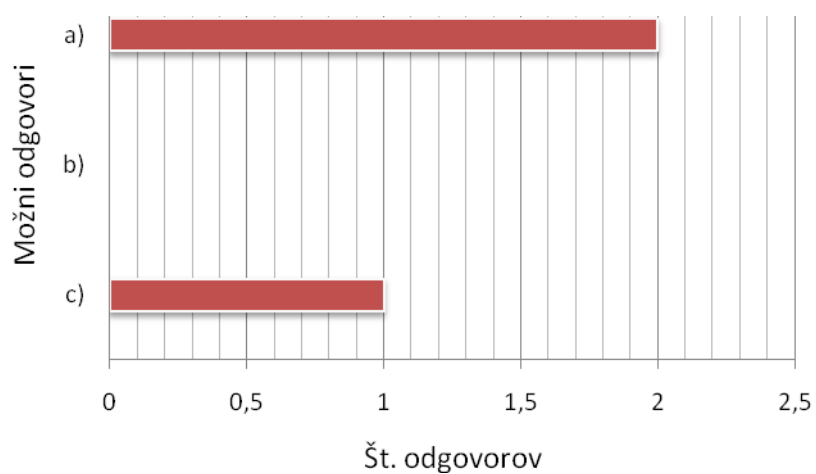
	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) od 1 do 5 let	2	3	2	2	9
b) od 6 do 10 let	0	3	0	2	5
c) od 11 let naprej	1	0	1	1	3

Graf 11a: Analiza vseh odgovorov pri 9. vprašanju

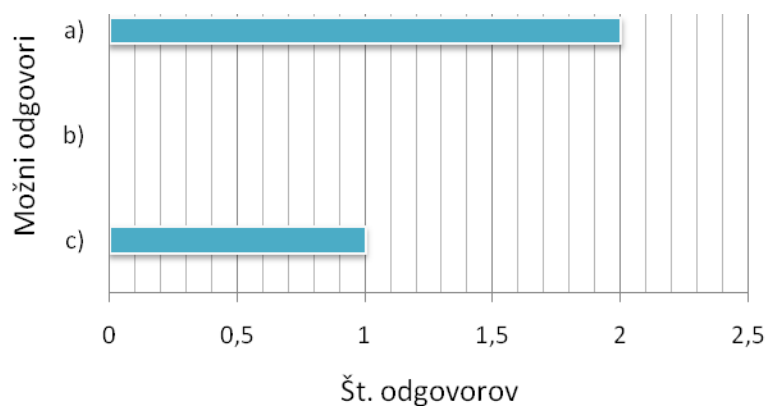

Graf 11b: Analiza 9. vprašanja pri 1. st. skupini

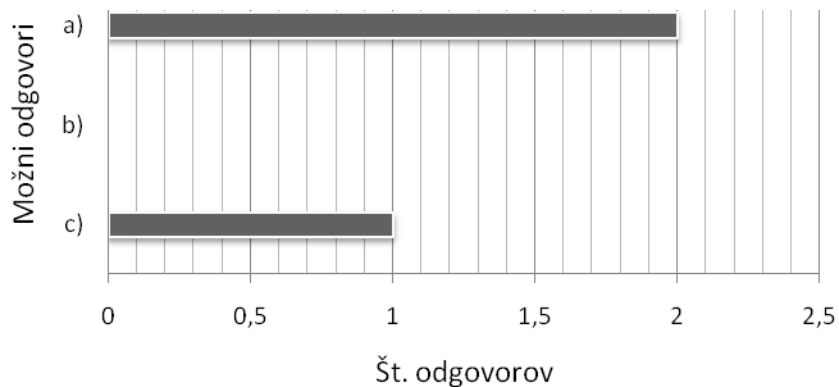

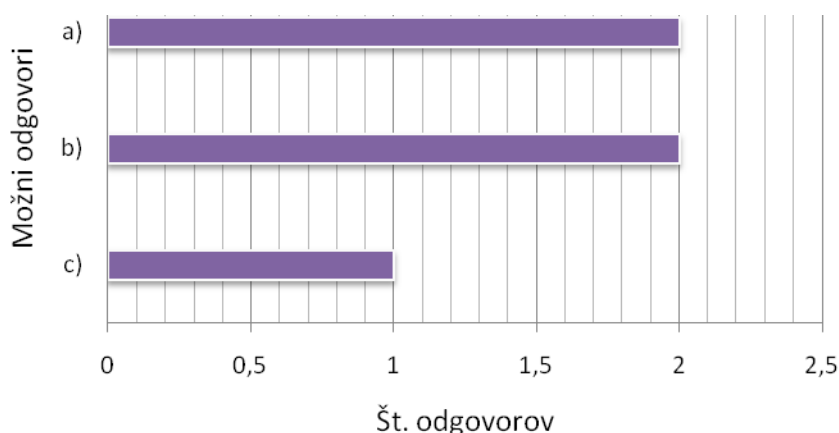
Graf 11c: Analiza 9. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 11d: Analiza 9. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 11e: Analiza 9. vprašanja pri 4. st. skupini

12. 10. vprašanje: Kaj in na kateri vrsti aparata bi radi pohvalili?

11. vprašanje: Kaj in na kateri vrsti aparata bi radi izboljšali?

10. in 11. vprašanje sta bila odprtega tipa. Dobili smo različne odgovore.

Pri prvi starostni skupini kavni aparat uporabljajo le trije anketiranci. Dva od treh anketirancev ne bi na aparatih pohvalila oz. spremenila ničesar. Eden od anketirancev pa je pohvalil hitro pripravo kave na vseh aparatih, en anketiranec pa je dodal, da bi morala biti pri aparatih na kapsule večja dostopnost kapsul.

Pri drugi starostni skupini pa anketiranci pohvalili hitro pripravljeno kavo na filter kavnih aparatih, na espresso kavnem aparatu in kavnih aparatih na kapsule. Anketiranci so pohvalili tudi funkcionalno obliko espresso kavnih aparatov. Anketirancem druge starostne skupine se zdi cena kavnih aparatov previsoka, želeli bi si večjo ponudbo kapsul za aparat na kapsule in izboljšali kvaliteto pripravljene kave pri filter kavnem aparatu.

Pri tretji starostni skupini ni bilo nobenih posebnosti. Anketiranci v tej starostni skupini so pohvalili Tassimo kavni aparat. Dodali ali spremenili ne bi ničesar.

Anketiranci četrte starostne skupine so skoraj vsi odgovorili enako, in sicer bi pohvalili hitro pripravo kave na espresso kavnem aparatu ter aparat Bosch-Solitaire. Na kavnih aparatih pa bi radi izboljšali to, da kavni aparati ne bi porabili toliko električne energije in da bi bile kapsule za kavni aparat na kapsule bolj dostopne v Zgornji Savinjski dolini.

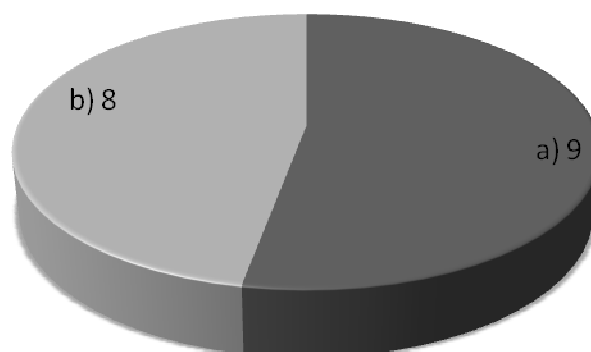
Torej so anketiranci pohvalili hitrost priprave kave na vseh kavnih aparatih ter obliko le teh. Na kavnih aparatih pa anketirancem ni všeč cena, potrata elektrike in premajhna dostopnost kapsul v Zgornji Savinjski dolini.

13. Ali menite, da so kavni aparati predragi oz. težko dostopni? Pojasnite.

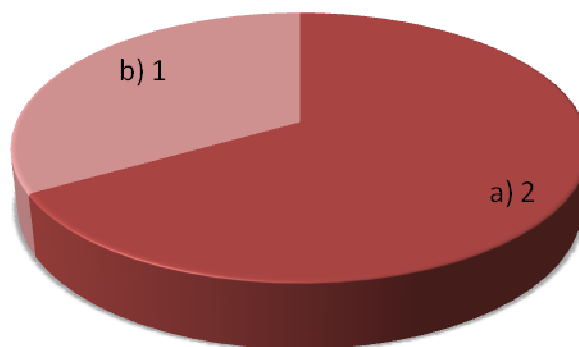
Preglednica 13: Skupna analiza 12. vprašanja

	1. st. skup.	2. st. skup.	3. st. skup.	4. st. skup.	Skupaj
a) da	2	3	1	3	9
b) ne	1	3	2	2	8

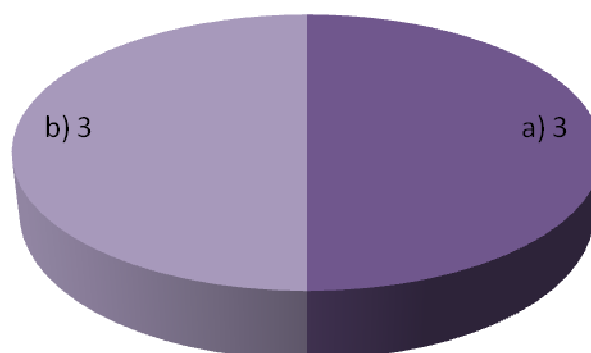
Graf 12a: Analiza vseh odgovorov pri 12. vprašanju

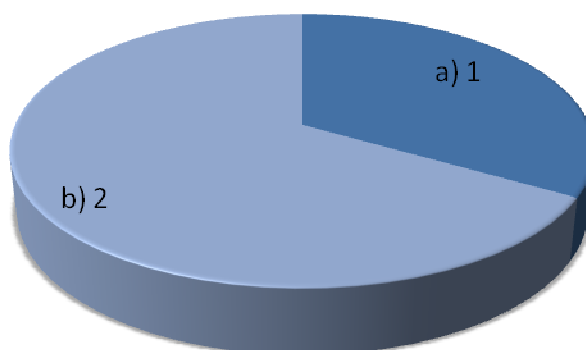
Graf 12b: Analiza 12. vprašanja pri 1. st. skupini

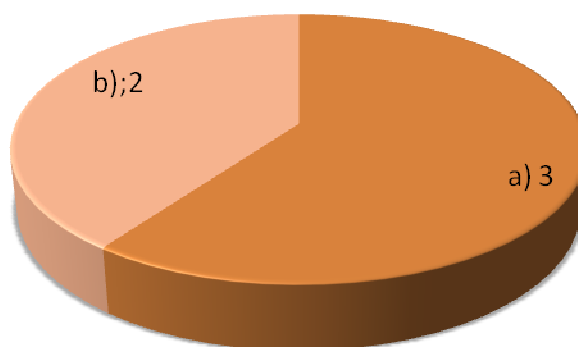
Graf 12c: Analiza 12. vprašanja pri 2. st. skupini

Graf 12d: Analiza 12. vprašanja pri 3. st. skupini

Graf 12e: Analiza 12. vprašanja pri 4. st. skupini

4.2 Razprava

Odkritju kave pripisujemo veliko vrednost, saj v današnjih časih veliko ljudi pije kavo, ki jim je v užitek in druženje. Rezultati ankete so pokazali, da večina anketirancev pije kavo in sicer kar 85 %.

Glede na starostne skupine smo dobili dokaj pričakovane podatke. V prvi starostni skupini smo od 25 anketirancev dobili povratne informacije, da kavo pije 20 anketirancev. Pri drugi starostni skupini le 1 anketiranec ne pije kave. Tretja starostna skupina je prav tako v večinskem deležu odgovorila, da pijejo kavo. Samo 3 anketiranci so odgovorili, da ne pijejo kave. V zadnji starostni skupini pa je 6 anketirancev odgovorilo, da ne pijejo kave. Z odgovori na prvo vprašanje smo potrdili 1. hipotezo, ki se glasi: Največ kave popijejo anketiranci med 30. in 45. letom starosti. Hipotezo smo potrdila, saj je v drugi starostni skupini le 1 anketiranec odgovoril, da ne pije kave.

Pri drugem vprašanju smo dobili zelo zanimive odgovore, saj je na nekatere odgovore odgovorilo zelo veliko anketirancev, na nekatere pa zelo malo. Podatki so sledeči: najbolj priljubljena kava med anketiranci je prava turška kava, na drugem mestu sta kapučino in

kava z dodatki, četrta po vrsti je espresso kava, za njo ledena kava, sledi še bela kava, zadnje mesto pa si delita filter kava in brezkofeinska kava.

Pri tretjem vprašanju, ki se je nanašalo na kraj, kjer anketiranci pijejo kavo, je največ anketirancev odgovorilo doma. Takoj za domom sledijo kavarna in z veliko manj odgovori drugo, kjer je najpogostejši odgovor v službi. Za njim so še v šoli, vsepovsod in pri hčerki. Zadnje mesto si skupaj z odgovorom drugo deli še odgovor pri sosedu/i, prijatelju-ici.

Pri četrtem vprašanju smo ugotovili, da večina anketirancev najraje pije kavo zjutraj. Od 85 anketirancev jih je 24 odgovorilo, da najraje pijejo kavo dopoldan, 7 popoldan in 2 zvečer.

Pri petem vprašanju, ki se je navezovalo na drugo hipotezo, je zopet večinski delež prevzel odgovor a. Večina anketirancev pije kavo 1x na dan. Drugo mesto si je prislužil odgovor b, ki pravi, da anketiranci pijejo kavo 2x na dan, nato sledi še 3x na dan in 4x ali več. Drugo hipotezo smo ovrgli, saj večina anketirancev pije kavo 1x na dan in ne 3x, kot smo predvidevali.

Z odgovori na 6. vprašanje smo ovrgli 3. hipotezo, saj smo predvidevali, da si večina anketirancev kavo pripravlja s pomočjo kavnih aparatov. Kar 73 od 85 anketirancev je odgovorilo, da si kavo pripravljajo sami, brez pomoči kavnega aparata.

Na sedmo vprašanje so anketiranci odgovarjali, kateri kavni aparati so jim najbolj všeč. Na osnovi anket smo ugotovili, da je najbolj priljubljen espresso kavni aparat. Drugi po priljubljenosti je kavni aparat na žetone oz. kovance, tretji kavni aparat na kapsule in na zadnjem mestu je filter kavni aparat.

Osmo vprašanje je bilo zaprtega in odprtega tipa hkrati. Če so anketiranci obkrožili, da imajo kavni aparat, so morali napisati tudi, katere vrste ga imajo. Najpogosteje imajo anketiranci doma espresso kavni aparat in Boschev Tassimo aparat. Za njima so še filter kavni aparat, Boschev Solitaire avtomat, kavni aparat na kapsule in kavni aparat kafetiera. Samo 17 anketirancev od 68, ki pijejo kavo, si kavo pripravi s kavnimi aparati, ker je še dodatno ovrгло 3. hipotezo.

Od devetega do dvanajstega vprašanja so bila vprašanja namenjena uporabnikom kavnih aparatov. Na deveto vprašanje je 9 anketirancev od 17 odgovorila, da imajo kavni aparat od 1 do 5 let. Sledi odgovor b, ki pravi, da ima 5 anketirancev doma kavni aparat od 6 do 10 let. Na zadnjem mestu pa je odgovor c, ki pravi, da imajo samo 3 anketiranci doma kavni aparat od 11 do 15 let.

Pri 10. vprašanju je večina anketirancev pohvalila hitro pripravljeno kavo (espresso, filter, kavni aparat na kapsule, Tassimo, Bosch-Solitaire) in obliko espresso kavnega aparata.

Pri vprašanju 12 pa so anketiranci podali svoje predloge za izboljšave kavnih aparatov. Navedli so, da bi morala biti večja oz. dostopnejša prodaja kapsul. Pri filter kavnem aparatu so anketiranci grajali kvaliteto kave. Anketiranci so grajali tudi ceno in porabo električne energije. Aparati imajo tudi preveč tipk, zato je uporaba le-teh zapletena.

Pri zadnjem vprašanju je kar 9 od 17 anketirancev obkrožilo odgovor, da se jim zdijo kavni aparati predragi oz. težko dostopni, tako zaradi cene aparata kot tudi cene kapsul, nizkih plač, pokojnin.. Osmim anketirancem pa se kavni aparati ne zdijo predragi, saj se jim zdi, da so kavni aparati v zadnjih letih cenejši in lažje dostopni.

5 ZAKLJUČEK

O kavi je že veliko znanega, na primer, koliko vrst kave poznamo. Nikjer pa nismo zasledili, katera kava je med ljudmi najbolj priljubljena. Raziskovalno nalogo smo naredili na osnovi 100 anket, ki so jih izpolnjevali naključno izbrani anketiranci stari nad 15 let. Iz odgovorov ankete smo ugotovili, da je velika številska razlika med spoloma anketirancev. Ravno zaradi tega smo ankete razdelili v štiri starostne skupine. V vsaki starostni skupini je bilo izpolnjenih 25 anket. Ugotovili smo, da večina anketirancev najpogosteje pije turško kavo 1x na dan, pripravljeno doma brez pomoči kavnega aparata. Analiza je tudi pokazala, da večina anketirancev nima kavnega aparata zaradi visokih cen. Med razlogi so bili tudi, da so za kavne aparate na kapsule pretežno dostopne kapsule. Anketiranci so pohvalili hitrost pripravljene kave. Med anketiranci je najbolj priljubljen espresso kavni aparat.

Z raziskavo smo ovrgli dve hipotezi in potrdili eno. Med delom so se nam porodila nova vprašanja, ki bi jih bilo zanimivo raziskati. Zanimivo bi bilo izvedeti, kako naj bi izgledal popoln kavni aparat za kupca, kakšno vrsto kave si ljudje največkrat naročijo v kavarnah, zakaj se ljudem zdi kava boljša zjutraj, zakaj ljudi tako premami vonj po kavi, zakaj je kdo ne pije. Morda bi lahko bila to ideja za nastanek nove raziskovalne naloge.

6 POVZETEK

Pitje kave je obred, ki je namenjen druženju in užitku. Mnogi si ne predstavljajo jutra brez jutranje kavice, ki jih predrami iz sanj. V raziskovalni nalogi nas je zanimalo, kako priljubljen je ta napitek med ljudmi. Izvedli smo raziskavo med sto naključno izbranimi anketiranci. Osnovni namen raziskovalne naloge je bil, da s pomočjo ankete ugotovimo, katera kava je najbolj priljubljena, kje, kdaj in kolikokrat na dan jo anketiranci pijejo, ali si kavo pripravljajo s pomočjo kavnih aparatov ali sami, koliko anketirancev ima doma kavni aparat in koliko časa ga že imajo, kaj bi na kavnih aparatih radi pohvalili oziroma izboljšali, ali se jim zdijo kavni aparati predragi. Ugotovili smo, da večina anketirancev najpogosteje pije pravo turško kavo. Izsledki ankete so pokazali, da večina anketirancev najpogosteje kavo pije doma in da si jo še vedno najraje pripravijo sami, brez pomoči kavnih aparatov. Glede na rezultate ankete ima kavne aparate doma le četrtnina anketirancev, čemur botruje predvsem cena. Z raziskavo smo potrdili eno hipotezo in ovrgli dve.

Kljub veliki ponudbi kavnih aparatov na tržišču anketirance še vedno premami vonj, ko si doma sami pripravijo pravo turško kavo.

7 ZAHVALA

Hvala vsem, ki so pomagali pri nastanku raziskovalne naloge.

Zahvaljujemo se mentorici gospe Maji Jelen za pomoč in spodbudo pri delu, somentorici gospe Mateji Tevž Srčič za nasvete ob odsotnosti mentorice, gospe Kseniji Färnich za lektoriranje raziskovalne naloge ter gospodu Darku Ogrizku za smernice pri oblikovanju anketnega vprašalnika.

Hvala staršem, prijateljem in sošolcem, ki so me podpirali tudi takrat, ko je že izgledalo, da raziskovalna naloga ne bo oddana pravočasno.

8 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

Anketni vprašalnik

Pozdravljeni. Sem Polona Lamprečnik, učenka 8. razreda OŠ Nazarje. Delam raziskovalno nalogo z naslovom Kultura pitja kave na Slovenskem. Prosim vas, da odgovorite na naslednja vprašanja anonimnega vprašalnika.

Pri izpolnjevanju ankete, prosim, upoštevajte naslednja navodila:

- pri vsakem vprašanju izberite le EN odgovor (a, b, c...)!
- če pri prvem vprašanju odgovorite z NE, na naslednja vprašanja ne odgovarjajte!
- če ne uporabljate kavnih aparatov, NE odgovarjajte na vprašanja od 9 do 12!

SPOL (obkrožite):   M   Ž

STAROST (napišite): _____

1. Ali pijete kavo, kapučino, turško kavo, espresso kavo...

- a) Da
- b) Ne

2. Kakšne vrste oz. katero kavo pijete najpogosteje?

- a) Pravo turško kavo
- b) Kapučino
- c) Kavo z dodatki (mleko, smetana...)
- d) Ledeno kavo
- e) Filter kavo
- f) Espresso kavo
- g) Brezkofeinska kava
- h) Drugo: _____

3. Kje najpogosteje pijete kavo?

- a) Doma
- b) Pri sosеду/i, prijatelju/ici
- c) V kavarni
- d) Drugo: _____

4. Kdaj najraje pijete kavo?

- a) Zjutraj
- b) Dopoldan
- c) Popoldan
- d) Zvečer

5. Kolikokrat na dan pijete kavo?

- a) 1x
- b) 2x
- c) 3x
- d) 4x ali več

6. Ali se poslužujete kavnih aparatov ali si kavo pripravljate sami/a?

- a) Kavo si pripravljam s pomočjo aparatov
- b) Kavo si pripravljam sam/a

7. Katera vrsta kavnega aparata vam je bolj všeč?

- a) Filter kavni aparat
- b) Espresso kavni avtomati
- c) Kavni avtomati na kapsule
- d) Kavni aparat na žetone oz. kovance

8. Ali imate doma kavni aparat? Če da, katere vrste?

- a) Da: _____
  - b) Ne
-

9. Koliko let že imate kavni aparat?

- a) Od 1. do 5. let
- b) Od 6. do 10. let
- c) Od 11. do 15. let ali več

10. Kaj in na kateri vrsti aparata bi radi pohvali/a?

---

11. Kaj in na kateri vrsti aparata bi radi izboljšali/a?

---

12. Ali menite, da so kavni aparati predragi oz. težko dostopni? Pojasnite.

- a) Da
  - b) Ne
-

Zahvaljujem se vam za izpolnjevanje ankete!

9 VIRI IN LITERATURA

1. BOŽIDAR, J. 1991. Kava. Ljubljana, Rokus, 232 str.
2. <http://moja-kava.50webs.com/kava.html>, 11. dec. 2010.
3. http://sl.wikipedia.org/wiki/Kava#Vrste_in_okusi_kave, 9. mar. 2011.
4. <http://www.cek.ef.uni-lj.si/specialist/bider3078.pdf>, 22. dec. 2010
5. http://www.cek.ef.uni-lj.si/u_diplome/adler1217.pdf, 13. jan. 2011
6. <http://www.cenim.se/305-a.html>, 10. nov. 2010.
7. <http://www.cogeco.it/slo/kavovec.php>, 7. mar. 2011
8. <http://www.fabriclondon.com/blog/archive/2009/11/>, 7. mar. 2011
9. http://www.facebook.com/note.php?note_id=54990027314, 18. dec. 2010.
10. http://www.gimvic.org/dijaki/izdelki_dijakov/kava/Izvor_kave.htm, 11. dec. 2010.
11. <http://www.kuhajmo.si/default.asp?id=201>, 3. nov. 2010.
12. <http://www.unicaf.si/novice/reportaza.htm>, 11. dec. 2010.
13. Kraljica kava (2008, julij). Gea, str. 30-34.
14. Slovar slovenskega knjižnega jezika. 1998. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti (in) Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, str. 390.
15. VELIKI SPLOŠNI LEKSIKON, Gh-Ka, 1997, Ljubljana, DZS, str. 1827.
16. VELIKI SPLOŠNI LEKSIKON, Ka-Ma, 1997. Ljubljana, DZS, str. 1906.